

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2019-2022

(skrajne daty)

Rok akademicki 2019/2020 i nast.

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Arcydzieła literatury powszechnej [pozytywizm]
Kod przedmiotu*	IC1/16
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Literatury i Kultury XIX Wieku oraz Badań Mitoznawczych
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	Studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok II semestr 4
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot kierunkowy literaturoznawczy
Język wykładowy	Polski
Koordinator	Dr hab. prof. UR Kazimierz Maciąg
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr hab. prof. UR Joanna Rusin, Dr hab. prof. UR Kazimierz Maciąg, Dr hab. prof. UR Mariusz Chrostek

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
4	15								1

1.2. Sposób realizacji zajęć

- ✓ zajęcia w formie tradycyjnej
- ✓ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE Zaliczenie *Arcydział literatury powszechnej z wcześniejszych epok.***3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE**

3.1 Cele przedmiotu

C1	Poszerzenie wiadomości z zakresu literatury powszechnej
C2	doskonalenie metod analizy i interpretacji tekstu literackiego oraz rozumienia zasad rządzących rozwojem zjawisk literackich
C3	świadomość wpływu literatury powszechnej na literaturę polską

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student/ka ma wiedzę o kierunkach rozwoju i nowych zjawiskach w dziewiętnastowiecznej literaturze i kulturze polskiej oraz światowej.	K_Wo5
EK_02	Student/ka ma uporządkowaną wiedzę na temat znaczenia filologii w kształtowaniu współczesnego człowieka, swobodnie poruszającego się w obszarze kultury i literatury XIX w.	K_W12
EK_03	Student/ka potrafi krytycznie czytać teksty źródłowe, utwory literackie oraz literaturoznawcze z zastosowaniem odpowiedniej metodologii, w celu określenia ich znaczenia i miejsca w procesie historyczno-kulturowym.	K_Uo6
EK_04	Student/ka potrafi precyzyjnie wyrażać myśli, argumentować, dyskutować i formułować wnioski.	K_Uo7
EK_05	Student/ka krytycznie ocenia posiadaną wiedzę i umiejętności, rozwiązuje problemy i przyjmuje postawę odbiorcy i badacza literatury pięknej.	K_Ko1

3.3 Treści programowe

Treści merytoryczne
Biografia i twórczość Karola Dickensa (<i>David Copperfield</i> , <i>Klub Pickwick</i>).
Realizm w twórczości H. Balzaca: obraz społeczeństwa, bohaterowie – kreacja i świat wartości, realizm, sposoby opisu, usytuowanie powieści w ramach cyklu <i>Komedia ludzka</i> .
<i>Martwe dusze</i> Mikołaja Gogola: kreacja bohaterów, kompozycja, język powieści, powieść w kontekście motywów i tematów literackich, humor.
Twórczość Lwa Tołstoja: „tołstoizm”, kwestie etyczne, kompozycja powieści, kreacja

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

bohaterów, powieść w kontekście XIX-wiecznej prozy.
<i>Pani Bovary</i> Gustawa Flauberta – powieść z pogranicza realizmu i naturalizmu: kompozycja, narracja, wątki naturalistyczne i realistyczne, psychologizm, „bovaryzm”, recepcja utworu. <i>Na skałach Calvados</i> Antoniego Sygietyńskiego jako polskie nawiązanie do <i>bani Bovary</i> .
Naturalizm w powieściach Emila Zoli: bohaterowie, estetyka i idea powieści (<i>Germinal</i>).
„Grupa medańska” jako przykład realizacji poetyki naturalizmu
<i>Zbrodnia i kara</i> Fiodora Dostojewskiego: psychologizm, polifoniczność i dialogiczność, „przeklęte problemy”, natura ludzka wobec dobra i zła, nietzscheanizm, indywidualizm, granice wolności.

3.4 Metody dydaktyczne

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

Wykład z prezentacją multimedialną

4. METODY I KRYTERIA OCENY

Zaliczenie z oceną.

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	obserwacja i ocena w trakcie zajęć	wykład
EK_02	egzamin ustny, ocena w trakcie zajęć	wykład
EK_03	obserwacja i ocena w trakcie zajęć	wykład
EK_04	obserwacja i ocena w trakcie zajęć	wykład
EK_05	Obserwacja i ocena w trakcie zajęć, egzamin ustny	wykład

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<p>Zaliczenie z oceną.</p> <p>Zagadnienia z <i>Arcydzieł literatury powszechnej</i> obowiązujące studentów zdających egzamin z <i>Literaturą pozytywizmu</i>.</p>
---

1. C. Dickens i H. Balzac – twórcy europejskiego realizmu. Autor „Komedii ludzkiej” i jego metoda twórcza: człowiek jako wytwór środowiska, wszechwładna rola pieniądza (*Ojciec Goriot*, *Eugenia Grandet*); elementy irracjonalne i fantastyczne prozy Balzaca (Jaszczur).
2. Realizm rosyjski – L. Tołstoj: a) *Wojna i pokój* jako powieść historyczna i obyczajowa; historiozofia Tołstoja (twórcą historii naród, nie jednostka wybitna). b) *Anna Karenina* jako arcydzieło powieści psychologicznej; jedna z najdoskonalszych kreacji kobiecych w literaturze europejskiej; problem miłości „występnej” i obowiązków rodzinnych.
3. *Anna Karenina* i *Emma Bovary* – dwie bohaterki tragiczne w literaturze europejskiej.
4. Mistrz obiektywizmu - G. Flaubert. *Madame Bovary* jako powieść antymieszczkańska; choroba bovaryzmu, elementy naturalistyczne, znakomita kreacja kobieca.
5. Naturalizm francuski i jego najwybitniejszy przedstawiciel – E. Zola. Omów wybraną powieść (*Germinal* - pełna brutalnych scen powieść o życiu francuskich górników; *Nana* – powieść o losach prostytutki i o biologicznej sile erotyzmu; *Wszystko dla pań* – historia XIX wiecznego „hipermarketu” i jednej z jego sprzedawczyń).
6. Dylematy moralne w twórczości F. Dostojewskiego. Próba wędrówki w głąb duszy ludzkiej i próba wyjaśnienia istoty zła. Omów na przykładzie *Zbrodni i kary*.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	13
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-----
zasady i formy odbywania praktyk	-----

7. LITERATURA

Teksty

Karol Dickens, *David Copperfield* lub *Klub Pickwicka*.

Balzac Honoriusz, *Ojciec Goriot*, *Eugenia Grandet* lub *Jaszczur*.

Dostojewski Fiodor, *Zbrodnia i kara*.

Gogol Mikołaj, *Martwe dusze*.

Flaubert Gustaw, *Pani Bovary*.

Tołstoj Lew, *Anna Karenina* lub *Wojna i pokój*.

Zola Emil, *Germinal* lub *Nana* lub *Wszystko dla pań*.

Opracowania i literatura uzupełniająca dla studentów szczególnie zainteresowanych problematyką zajęć do wykorzystania w przyszłej pracy zawodowej.

Opracowania Adamski J., *Historia literatury francuskiej*, Wrocław 1989.

Bouty M., *Słownik dzieł i tematów literatury francuskiej*, Wrocław 1995.

Dzieje literatur europejskich, red. W. Floryan, t. 1-3.

Galster, *Mikołaj Gogol*, Warszawa 1967.

Lanson G., Tuffrau P., *Historia literatury francuskiej w zarysie*, Warszawa 1963.

Literatura francuska, red. A. Adam, G. Lermnier, E. Morot-Sir, tom II: XIX i XX wiek, Warszawa 1980.

Literatura rosyjska w zarysie pod red. Z. Barańskiego i A. Semczuka, Warszawa 1975.

Mackiewicz S., *Dostojewski*, Warszawa 1957.

Maurois A., *Prometeusz, czyli Życie Balzaca*, Warszawa 1970.

Mroczkowski P., *Historia literatury angielskiej. Zarys*, Wrocław 1986.

Mroczkowski P., *Zarys historii literatury angielskiej (Od preromantyzmu do czasów najnowszych)*, Katowice 1978.

Mucha B., *Historia literatury rosyjskiej. Zarys*, Wrocław 1989.

Parandowski J., *Flaubert*, Warszawa 1948.

Przybylski R., *Dostojewski i „przeklęte problemy”*, Warszawa 1964.

Reizof B., *Flaubert*, Warszawa 1961.

Suwała H., *Emil Zola*, Warszawa 1968.

Urbankowski B., *Dostojewski - dramaturgia humanizmów*, Warszawa 1978.

Semczuk, *Lew Tołstoj*, Warszawa 1967.

Śliwowski R., *Antoni Czechow*, Warszawa 1965.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej